

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ О.М. БЕКЕТОВА

Навчально-науковий інститут
міжнародної освіти та гуманітарних наук

Кафедра іноземної філології та перекладу

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до дипломної роботи

бакалавр

на тему: «Лексико-стилістичні особливості перекладу текстів у сфері гуманітарного реагування (на матеріалі текстів про післявоєнну відбудову України)»

Виконав: студентка 4 курсу

групи Філол2021-1

Спеціальність В11.041 Філологія

(Германські мови та літератури

(переклад включно), перша – англійська)

Пінчук. А.В

Керівник: Осінська М.С

Рецензент: д.п.н., проф. Ільєнко О.Л.

Харків – 2026

Керівник роботи Маш
(підпис)

« 19» «червня» 2026 року

Висновок кафедри про дипломну роботу
Дипломна робота розглянута.

Студентка Пінчук А.В

допускається до захисту даної роботи в
Державній екзаменаційній комісії

Зав. кафедри іноземної філології та перекладу

проф., д. пед. н. Ільєнко О.Л.

(підпис)

(прізвище, ініціали)

«19» «червня» 2026 р.

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

Навчально-науковий інститут міжнародної освіти та гуманітарних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу

Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр
Спеціальність В11.041 Філологія (Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська)

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Зав. кафедри
іноземної філології та перекладу
проф., д-р пед. наук Ільєнко О. Л.

«30» « березня » 2026 р.

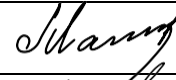
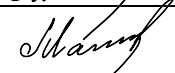

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

Пінчук Алісі Віталіївні

1. Тема роботи «Лексико-стилістичні особливості перекладу текстів у сфері гуманітарного реагування (на матеріалі текстів про післявоєнну відбудову України», керівник роботи Осінська Марія Сергіївна, доц., затверджені наказом вищого навчального закладу від « 07» травня 2026 р. № 392-03
2. Строк подання студентом роботи 25 травня 2026 р.
3. Вихідні дані до роботи: наукові статті, наукова література, періодична література, ресурси мережі Інтернет, матеріали виробничої та переддипломної практик.
4. 4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): 1. Визначити функціонально стильову приналежність аналізованого тексту у галузі післявоєнного відновлення України та порівняти з іншими функціональними стилями. 2. Детально проаналізувати особливості визначеного стилю / підсилю в англійській та українській мовах.

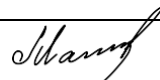
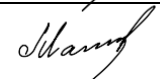

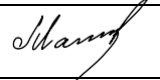

3. Здійснити переклад обраного тексту українською мовою. 4. Визначити особливості перекладу у сфері гуманітарного реагування 5. Здійснити аналіз перекладацьких трансформацій, що застосовуються при перекладі цього типу текстів.

5. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультантів	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Основна частина	Осінська М.С		
Норма-контроль	Осінська М.С		

6. Дата видачі завдання 30 березня 2026 р.

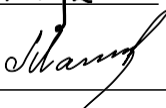
КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	<i>Збір і обробка первинної інформації</i>	<i>01.04-19.04</i>	
2.	<i>Робота над теоретичною частиною</i>	<i>20.04-10.05</i>	
3.	<i>Переклад оригінального тексту</i>	<i>11.05-13.05</i>	
4.	<i>Робота над дослідницько-аналітичною частиною</i>	<i>14.05-19.05</i>	
5.	<i>Передзахист.</i>	<i>20.05</i>	
6.	<i>Доопрацювання кваліфікаційної роботи, внесення правок.</i>	<i>20.05-24.05</i>	
7.	<i>Підготовка презентації та доповіді до захисту</i>	<i>25.05-15.06</i>	

Студент

А. Пичук

Керівник роботи

канд. філол. наук, доц. Осінська М.С

ЗМІСТ

Вступ.....	6
РОЗДІЛ 1. СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕКСТІВ ПРО ПІСЛЯВОЄННУ ВІДБУДОВУ В УКРАЇНІ	9
1.1 Функціональні стилі мовлення.....	9
1.2 Особливості наукового та публіцистичного підстилів в англійській та українській мовах.....	14
1.3 Переклад у сфері гуманітарного реагування.....	18
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ ПРО ПІСЛЯВОЄННУ ВІДБУДОВУ УКРАЇНИ	21
2.1 Переклад уривку тексту.....	21
2.2 Аналіз перекладацьких трансформацій	32
Висновки	42
Список використаної літератури	44
Додаток 1.....	47

ВСТУП

Останнім часом гуманітарний переклад набуває дедалі більшого значення, оскільки зростає потреба в перекладі матеріалів, спрямованих на інформування населення та надання допомоги людям. До таких текстів належать офіційні документи, аналітичні статті, звіти міжнародних організацій, новинні матеріали та інші інформаційні ресурси. Актуальність гуманітарного перекладу зумовлена необхідністю забезпечення доступу до важливої інформації для широкого кола людей незалежно від мовних бар'єрів. Важливість гуманітарного перекладу полягає в забезпеченні широкого доступу до суспільно значущої інформації та сприянні ефективному інформуванню населення.

Актуальність обраної теми зумовлена необхідністю в перекладі текстів, що висвітлюють проблеми післявоєнної відбудови України, а також її гуманітарних потреб. Переклад текстів на згадану тему має важливе значення для поширення інформації, а також сприяє ефективній комунікації між різними країнами. Доцільність роботи полягає у розвитку дослідженні особливостей використання перекладацьких трансформацій, а також лексико-стилістичних особливостей перекладу текстів, які стосуються гуманітарного реагування.

Аналіз досліджень і публікацій: Особливості перекладу гуманітарних текстів досліджували А. Vestergaard та R. A. Valdeón. Питання перекладу в кризових ситуаціях розглядав S. Abdullah AlShaye, а значний внесок у вивчення перекладацьких трансформацій зробив В. Карабан. Незважаючи на наявність численних досліджень, окремі аспекти перекладу сучасних гуманітарних текстів залишаються недостатньо вивченими. Зокрема, потребують подальшого аналізу перекладацькі трансформації та способи відтворення лексичних одиниць в гуманітарних матеріалах, що й зумовило вибір практичного матеріалу для даного дослідження.

Метою дослідження є опис особливостей публіцистичного та наукового стилю, а також аналіз особливостей застосування перекладацьких

трансформацій під час перекладу тексту та визначення частотності використання кожного типу перекладацьких трансформацій.

Об'єктом дослідження є переклад текстів, присвячений післявоєнній відбудові України.

Предметом дослідження є лексико-стилістичні особливості текстів гуманітарного реагування та особливості застосування перекладацьких трансформацій під час перекладу тексту.

Методи дослідження: узагальнення теоретичного аналізу застосовано під час огляду існуючої наукової бази досліджень у галузі функціональних стилів. Метод перекладацького аналізу, а також порівняльний аналіз тексту оригіналу й перекладу було використано під час здійснення авторського перекладу. Після цього проведено аналіз лексичних одиниць щодо застосування лексичних прийомів і перекладацьких трансформацій. Лінгвістичний та статистичний аналіз застосовано для визначення кількісних показників частотності використання лексичних трансформацій і перекладацьких прийомів. Описовий метод використано під час аналізу перекладу лексичних одиниць, а також для опису алгоритму дій перекладача в процесі прийняття рішень щодо застосування трансформацій.

Обґрунтування вибору тексту перекладу: для перекладацької частини кваліфікаційної роботи було обрано статтю з матеріалів Council of Foreign Relations (CFR), оскільки це відомий аналітичний центр, публікації якого є надійним джерелом інформації. Стаття написана носіями англійської мови, що забезпечує автентичність тексту. Крім того, стаття присвячена питанням гуманітарного реагування, що безпосередньо відповідає тематиці кваліфікаційної роботи.

Теоретична значущість дослідження полягає в аналізі особливостей функціональних стилів і перекладу текстів гуманітарного реагування. Методична значущість полягає у вивченні та систематизації перекладацьких

трансформацій, а також визначенні частоти їх використання. Практична значущість роботи полягає в тому, що отримані результати можуть бути використані під час перекладу текстів гуманітарного спрямування.

Апробація: теоретичні положення роботи були апробовані в межах Міжнародного форуму молодих дослідників «Дослідження та освіта у глобалізованому світі: євроінтеграційні процеси. Сучасні виклики та трансформації», що відбувся на базі кафедри іноземної філології та перекладу в університеті міського господарства імені О.М Бекетова. Основні положення роботи були представлені в межах тези доповіді «Translating texts about postwar recovery of Ukraine» [20].

Структура роботи: робота складається зі вступу, двох розділів, перший розділ – теоретичний, другий – практичний, висновків, списку використаних джерел та додатку.

РОЗДІЛ 1. СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕКСТІВ ПРО ПІСЛЯВОЄННУ ВІДБУДОВУ В УКРАЇНІ

1.1 Функціональні стилі мовлення

Перш ніж приступити до перекладу, перекладач детально ознайомлюється з первинним джерелом, щоб остаточно зрозуміти його зміст, головну тему, сферу застосування та функціональний стиль. Усе це робиться для максимально коректної передачі інформації, поданої в первинному джерелі. Одним із найважливіших етапів є визначення функціонального стилю тексту, оскільки кожен із них має свої особливості та сферу застосування. Тому перед тим, як переходити до перекладу тексту та його аналізу, необхідно розглянути поняття функціонального стилю, а також дослідити основні відмінності у цьому питанні в українській та англійській мові.

Проте, перед аналізом функціонального стилю необхідно звернути увагу на таке суміжне поняття як дискурс, оскільки обидва поняття мають наявність спільних характеристик та часто перетинаються у різних дослідженнях. Потрібно зазначити, що і дискурс, і стиль залежать від сфери спілкування, ситуації, мети, учасників комунікації, а також багатьох інших факторів. Дискурс і функціональний стиль є суміжними та мають спільні ознаки, але не є тотожними поняттями. Також варто зазначити, що специфіка співвідношення цих понять розглядається залежно від того, яке саме визначення дискурсу береться за основу дослідження. Обидві категорії пов'язані з аналізом мовлення та залежать від екстралінгвістичних факторів. Однак функціональний стиль характеризує систему мовних засобів певної сфери спілкування й має відносну стабільність, тоді як дискурс охоплює значно ширший контекст, є динамічним і водночас існує в конкретному комунікативному контексті [6].

Спираючись на праці українських науковців, доцільно звернути увагу на визначення функціонального стилю, наведене Г. В Матюхою, яка визначає

функціональний стиль як підсистему мови, що характеризується індивідуальними особливостями лексичних засобів, синтаксичних конструкцій та фонетичних елементів [7]. На думку дослідниці, виникнення й існування функціональних стилів пов'язане з умовами спілкування в різних сферах людської діяльності. У своїй праці автор також зазначає, що окремі стилі можуть мати спільні характеристики, а певні мовні засоби можуть функціонувати одночасно в кількох стилях, проте мати різну частоту використання.

Спираючись на праці іноземних науковців, варто звернути увагу на визначення, наведене Т. Г. Оніані: автор визначає функціональний стиль як систему взаємопов'язаних мовних засобів, що використовується для реалізації певної комунікативної мети [18].

Отже, більшість науковців, які досліджують це питання, зазначають, що виникнення різних функціональних стилів зумовлене відмінностями в комунікативних обставинах, які впливають на вибір мовних засобів. Кожен стиль має характерні особливості, що використовуються для досягнення певної мети висловлювання, що дає змогу виокремити його серед інших. Водночас окремі стильові ознаки можуть бути наявними в різних функціональних стилях.

Розглянувши основні підходи до визначення поняття функціонального стилю, доцільно детальніше проаналізувати види функціональних стилів, які виокремлюють в українській мові. Загалом більшість дослідників у своїх наукових працях і навчальних посібниках виокремлюють наступні наукові стилі:

- Науковий
- Офіційно-діловий
- Публіцистичний
- Художній
- Розмовний
- Конфесійний [2; 3; 4].

Для кращого розуміння специфіки функціональних стилів доцільно детальніше проаналізувати особливості кожного стилю в українській мові.

Для наукового стилю характерне використання великої кількості наукової термінології, переважно абстрактного значення та іншомовного походження. Цей стиль відзначається вживанням наукової фразеології, стійких термінологічних словосполучень, високою частотністю іменників та перевагою відносних прикметників. Також для наукового стилю властиве використання вставних слів і словосполучень, що підкреслюють логічність викладу думок, переважання неозначено-особових конструкцій та відсутність емоційно забарвленої лексики [3; 4].

Для публіцистичного стилю характерне використання суспільно-політичної, соціально-економічної, юридичної та культурно-освітньої термінології. Цей стиль відзначається емоційною виразністю та широким уживанням художніх засобів, зокрема епітетів, порівнянь, метафор, гіпербол і перифразів. Серед мовних особливостей публіцистичного стилю також виокремлюють використання зворотного порядку слів, складних слів, дієслів наказового способу та дієприкметників пасивного стану минулого часу. Крім того, для синтаксису цього стилю характерне вживання різних типів питальних, окличних і спонукальних речень, речень з однорідними членами, відокремлених конструкцій, риторичних запитань і звертань, а також складних речень і приєднувальних конструкцій [3; 4].

Художній стиль характеризується використанням різноманітної лексики з переважанням слів конкретно-чуттєвого сприймання. Для цього стилю властиве широке вживання художніх засобів, зокрема метафор, епітетів, порівнянь, гіпербол та риторичних запитань. Крім того, художній стиль відзначається використанням емоційно-експресивної лексики, фразеологізмів, архаїзмів, діалектизмів і просторічних елементів. В окремих випадках можливе вживання елементів загальнонародної мови та діалектної лексики. Для синтаксису художнього стилю характерна варіативність у побудові речень, уживання окличних, питальних і неповних конструкцій [3; 4].

Для розмовного стилю характерне широке використання загальноживаної та побутової лексики, що пов'язана з повсякденним життям мовців. Серед основних мовних засобів цього стилю виокремлюють уживання фразеологізмів, діалектизмів, жаргонізмів, та емоційно-експресивної лексики. Також для розмовного стилю властиве використання слів із суфіксами суб'єктивної оцінки, займенників та розмовних відповідників термінів. Для синтаксису характерне вживання простих, неповних і коротких речень, а також звертань, вигуків, часток і вставних слів [2; 3; 4].

Конфесійний стиль, який також називають церковним або релігійним, характеризується використанням конфесійної лексики та наявністю старослов'янizmів. Для цього стилю властиве широке вживання художніх засобів, зокрема епітетів, порівнянь, метафор, алегорій і символів. Серед синтаксичних особливостей конфесійного стилю виокремлюють переважання розповідних, синтаксично повних простих і складних речень, уживання інверсійного порядку слів, а також часті повтори слів, словосполучень і речень, що підсилюють емоційність та урочистість мовлення [3; 4].

Після опису основних особливостей функціональних стилів української мови необхідно розглянути функціональні стилі англійської мови та їхні основні особливості.

В англійській мові виділяють наступні функціональні стилі:

Науковий стиль (Scientific style)

Офіційно-діловий стиль (Official documents)

Публіцистичний стиль (Publicist style)

Газетний стиль (Newspaper style)

Художній стиль (Belles-letter style)

Важливо зазначити, що кожен функціональний стиль може змінюватися та мати різні характеристики залежно від мети спілкування, а також від того, чи є мовлення усним або письмовим [18].

Науковий стиль (Scientific style) використовується для передачі точної, логічної та об'єктивної інформації. Для нього характерні чіткість викладу,

спеціальна термінологія, складні синтаксичні конструкції та велика кількість логічних зв'язків (however, therefore, moreover). У цьому стилі дуже поширені іменники, віддієслівні іменники (номіналізації) та пасивний стан, що робить текст формальним і безособовим. Також часто використовуються атрибутивні прикметники й прийменникові фрази після іменників. Теперішній час уживається частіше, ніж минулий. Емоційність і розмовна лексика майже відсутні. Основні підвиди наукового стилю: гуманітарний, стиль точних наук і науково-популярний [18].

Офіційно-діловий стиль (Official documents) використовується у юридичних, дипломатичних, адміністративних, військових і бізнес-документах. Йому властиві точність, стандартизованість, офіційна лексика та чітка структура тексту. Речення зазвичай повні, логічно організовані та позбавлені емоційності. Часто використовуються спеціальні кліше та формальні конструкції, головна мета яких є забезпечення однозначного розуміння інформації [18].

Публіцистичний стиль (Publicist style) поєднує логічність викладу з емоційним впливом на читача або слухача. Його використовують у промовах, есе, публіцистичних статтях та суспільно-політичних текстах. Для цього стилю характерні емоційно забарвлена лексика, риторичні запитання, засоби переконання та прагнення вплинути на аудиторію. Публіцистичний стиль поєднує інформативність із виразністю [18].

Газетний стиль (Newspaper style) призначений для швидкої та зрозумілої передачі інформації. Він використовується у новинах, заголовках, оголошеннях і рекламі. Для нього характерні стислість, велика кількість іменників, атрибутивних прикметників і віддієслівних іменників. Також часто уживаються прийменникові фрази після іменників і пасивний стан. Минулий час використовується частіше, ніж у науковому стилі. Заголовки зазвичай є короткими й виразними та спрямовані на привернення уваги читача [18; 15, с. 115]

Художній стиль (Belles-lettres style) використовується у прозі, поезії та драматургії. Його головні особливості: образність, емоційність та використання художніх засобів виразності, таких як метафори, епітети, порівняння та символи. Для цього стилю характерний індивідуальний авторський стиль, а також сильний естетичний і емоційний вплив на читача [18].

Розглядаючи переклад текстів різних стилів, варто враховувати, що тексти, перекладені англійською мовою, загалом є синтаксично складнішими, ніж оригінальні тексти. Найбільше це помітно в художніх текстах: перекладна художня література містить довші й складніші речення, більше підрядних конструкцій і складних фраз. У новинних текстах перекладачі часто роблять інформацію більш явною та розгорнутою, через що тексти також стають довшими й складнішими. Водночас академічні тексти показують найменшу різницю між перекладною та неперекладною англійською [24].

Отже, в українській та англійській мові наявні різні функціональні стилі, які мають свої особливості та характеристики. Від окремого стилю поданого оригінально тексту залежить те, наскільки перекладений текст буде відрізнятися від оригіналу. З цього ми можемо зробити висновок, що під час перекладу важливо враховувати специфіку тексту та особливості його стилю, щоб зробити його більш зрозумілим для аудиторії, при цьому зберігаючи особливості оригінального стилю.

1.2 Особливості наукового та публіцистичного підстилів в англійській та українській мовах

Проводячи попередній огляд обраного нами для аналізу тексту «Rebuilding Ukraine», ми можемо зазначити, що в ньому присутні елементи як наукового, так і публіцистичного стилів [13]. З огляду на це, варто детальніше розглянути особливості цих стилів в українській та англійській мові.

Як відомо, науковий стиль характеризується використанням притаманних сфері науки мовно-стилістичних засобів, що допомагає забезпечити структуроване подання інформації. До характерних ознак наукового стилю зазвичай відносять інформативність, логічність викладу, чіткість композиції, точність, об'єктивність, доказовість, переконливість, а також насиченість тексту термінами, які слугують показниками його наукової спрямованості. Розглядаючи характерні ознаки цього типу текстів, також необхідно відзначити, що однією з їхніх визначальних рис є складність і розгорнутість синтаксичних конструкцій [9].

Кожен стиль має окремі підстили, однак, як зазначає С.М. Щербина, єдиного підходу до визначення функціонально-стильових різновидів наукового стилю не існує [9]. Дослідники виокремлюють підстили наукового стилю за різними критеріями, що зумовлює різні підходи до їх класифікації. Унаслідок цього питання стильової диференціації наукового стилю в українській мові залишається відкритим.

Далі було розглянуто синтаксичні особливості наукового стилю та його основні характеристики. Зокрема, до особливостей синтаксичного оформлення текстів наукового стилю належать синтаксична повнота висловлювань, використання аналітичних конструкцій, а також часте вживання клішованих мовних структур. Для наукового стилю характерний переважно іменний характер висловлювання, розгорнута система сполучних елементів і мовних засобів, що допомагає забезпечити логічну послідовність викладу матеріалу та смисловий зв'язок між попередньою і наступною інформацією [8].

Також, як зазначається у дослідженні – у наукових текстах широко використовуються безособові речення, двочленні пасивні конструкції та номіналізовані структури, що сприяє об'єктивності й узагальненості викладу. Характерною ознакою є номінативний лад мови, а також активне використання аббревіатур і складноскорочених слів, що допомагає забезпечити точність та лаконічність наукового мовлення [8].

Наступним етапом у межах цього дослідження варто розглянути особливості зазначеного стилю в англійській мові. Однією з характеристик є чітка структура, точне формулювання, об'єктивність та наявність меншого емоційного забарвлення ніж у текстів інших типів. Також особливостями є точність у виборі слів і прагнення уникати двозначності або полісемії. Наукові й технічні статті мають унікальні характеристики в етимології, точному доборі слів, ступені формальності лексики та виборі частин мови [12].

У текстах часто використовується запозичення оригінальних слів з англійської мови, проте ці слова мають свої специфічні значення, відмінні від значення, що характерні для загальноживаної мови. Також значна кількість походить з інших мов, таких як латинська та грецька. Чим спеціалізованою є технічна лексика, тим вищим є співвідношення новоутворених слів, використання формальної лексики та широке застосування іменників або іменникових словосполучень [12].

Як зазначається: науково-технічні матеріали англійською мовою характеризуються переважанням простих речень, які в середньому становлять понад 50% від загальної кількості речень у тексті. Водночас кількість складних речень є відносно невеликою [10].

Отже, узагальнюючи характерні ознаки наукового стилю, слід зазначити, що логічна послідовність і чітка структуризація інформації, а також використання простих і лаконічних речень є доцільним під час написання та перекладу цього типу текстів, оскільки згадані особливості викладу матеріалу сприяють точній передачі змісту та полегшують сприйняття викладеного матеріалу читачем.

Натомість, говорячи про особливості публіцистичного стилю, який також присутній в аналізованому тексті, варто звернути увагу на те, що однією з найважливіших його рис в українській мові є лаконічність викладу в поєднанні з інформаційною насиченістю. Під час написання тексту автори прагнуть до лаконічного викладу матеріалу, одночасно з цим передаючи максимальний обсяг важливої інформації. Значне місце в публіцистичному

стилі займає суспільно-політична лексика, яка використовується для висвітлення актуальних подій, суспільних явищ і процесів. Також для цього стилю характерне часте використання мовних кліше та штампів, що полегшують сприйняття інформації та роблять текст зрозумілішим для широкої аудиторії [1].

Важливою особливістю є застосування емоційно-експресивної лексики, за допомогою якої автор може впливати на емоції аудиторії привертати її увагу та формувати певне ставлення до описуваних подій чи явищ. Крім того, у публіцистичних текстах часто використовуються риторичні питання повтори, інверсія та інші стилістичні засоби, які підсилюють виразність мовлення і сприяють кращому впливу на читача. Для цього стилю також характерна значна кількість власних назв, термінів і спеціальної лексики. До основних характеристик англomовного газетного стилю належать використання політичної та економічної термінології, газетних кліше, скорочень, неологізмів та емоційно-оцінної лексики. Сукупність цих мовних засобів забезпечує не лише ефективну передачу інформації, а й сприяє формуванню громадської думки, впливаючи на сприйняття читачами суспільно важливих подій та процесів [1].

Також необхідно зазначити, що для цього стилю характерні інформаційна спрямованість і прагнення до об'єктивного висвітлення подій. У реченнях переважають іменники, прикметники та прийменникові конструкції. Однією з характерних рис є відсутність займенників першої та другої особи, а також прямих звертань до читача, що допомагає створити враження неупередженості [7].

Таким чином, під час написання та перекладу текстів публіцистичного стилю автори повинні прагнути до лаконічності та зрозумілої подачі інформації, зберігаючи при цьому головні відомості, викладені в тексті. Важливим також є використання різних мовних засобів, які застосовуються не лише для висвітлення подій, а й для формування ставлення читача до поданої інформації. Під час перекладу текстів цього стилю перекладач повинен чітко

розуміти контекст подій, що описуються в тексті. Це забезпечить точне відтворення змісту оригіналу та сприятиме якісному висвітленню подій для читача.

Отже, науковий і публіцистичний стилі мають свої характерні особливості, а також специфічні мовні та стилістичні засоби, що використовуються залежно від мети та призначення тексту. Науковий стиль спрямований на точний і логічний виклад інформації, що сприяє ефективному представленню результатів наукових досліджень. Натомість публіцистичний стиль вирізняється лаконічністю та високою інформативністю, а також здатністю формувати уявлення читачів про конкретну подію. Перекладач повинен зберігати основні ознаки кожного стилю та його характерні риси, забезпечуючи адекватне відтворення авторського задуму. Дотримання цих норм сприяє забезпеченню належної якості перекладу.

1.3 Переклад у сфері гуманітарного реагування

Варто зазначити, що протягом останніх років потреба в гуманітарному перекладі значно зросла не лише в Україні, а й у багатьох країнах світу. Це зумовлено збільшенням кількості кризових ситуацій і зростанням потреби в ефективній комунікації у межах держави та міжнародних організацій. У таких умовах переклад забезпечує взаємодію між міжнародними організаціями та місцевими громадами, сприяючи наданню необхідної допомоги та забезпеченню доступу населення до важливої інформації.

Перш ніж розглядати особливості гуманітарних текстів та виклики, з якими стикаються перекладачі під час їх перекладу, варто з'ясувати, що саме являє собою гуманітарний текст. Під гуманітарним текстом розуміють текст, головною метою якого є привернення уваги до гуманітарних проблем і спонукання аудиторії до певної реакції на них. Головною ознакою такого тексту є його здатність впливати на аудиторію та мотивувати її до дій, спрямованих на підтримку людей, які потребують підтримки [23].

Оскільки гуманітарні тексти створюються для поширення інформації, вони тісно пов'язані з процесом комунікації. Саме тому доцільно звернути увагу на гуманітарну комунікацію, у межах якої відбуваються створення та передача таких текстів.

Гуманітарна комунікація спрямована на висвітлення проблем і потреб вразливих груп населення та привернення уваги до їхнього становища [14, с. 1]. У контексті гуманітарного перекладу це зумовлює необхідність урахування культурного контексту, а також етичного представлення різних груп населення.

Окремо варто розглянути таке поняття як «кризовий переклад». Зокрема, кризовий переклад розглядається як будь-яка форма лінгвістичної та культурної передачі повідомлень, що забезпечує доступ до інформації під час надзвичайної ситуації незалежно від засобу її поширення [22].

Під час перекладу кризових текстів перекладачі стикаються з численними труднощами. Оскільки ці труднощі зумовлені тематикою тексту, варто розглянути характерні мовні особливості таких текстів.

У процесі перекладу інформації, пов'язаною з кризовою тематикою, зокрема матеріалів, що стосувалися пандемії, перекладачі стикалися з труднощами під час перекладу наукової інформації, що додатково ускладнювалося відсутністю усталеною спеціальною термінології. Водночас для текстів, присвячених політичним конфліктам, характерним є використання політично маркованої лексики, наприклад таких одиниць, як «impose» та «radical», що спряють формуванню певного відношення до учасників конфлікту. Крім того, у свідченнях очевидців воєн та катастроф часто використовують метафори, наприклад «hell on earth» та численні порівняння [11].

Також варто наголосити, що у перекладі текстів, які стосуються надзвичайних ситуацій, складність полягає не лише в перекладі окремих слів, але й у передачі їх спеціального значення. Такі терміни, як «hazard» та «vulnerability» часто використовуються у конкретному професійному значенні. Для точного відтворення слів перекладачі потребують специфічних для певної

галузі термінологічних ресурсів [16]. Відсутність спеціалізованих термінологічних ресурсів може призводити до помилок у перекладі та неправильного тлумачення інформації.

Важливе місце в дослідженні гуманітарного перекладу посідають чинники, що впливають на якість комунікації. Результати опитування та наукові підходи до гуманітарного перекладу підтверджують, що ефективна комунікація залежить не лише від точності передачі змісту, а й від врахування культурного контексту під час перекладу [21; 19].

Отже, можна зазначити, що гуманітарний переклад є важливою складовою гуманітарної комунікації та відіграє значну роль у поширенні інформації під час кризових ситуацій. Більшість досліджень на цю тему наголошують, що основні проблеми, з якими стикаються перекладачі, включають відсутність усталеної термінології, особливо коли йдеться про нові явища, а також нестачу термінологічних ресурсів. Важливим є і розуміння культурного середовища країни, в якій здійснюється гуманітарна діяльність, оскільки це безпосередньо впливає на ефективність комунікації та сприйняття інформації.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ ПРО ПІСЛЯВОЄННУ ВІДБУДОВУ УКРАЇНИ

2.1 Переклад уривку тексту

Відбудова України
Пріоритети та стратегії
Лютий 2025

Загальний огляд

Автори стверджують, що для успішного відновлення економіки України політики повинні сприяти поверненню українських працівників та приватних інвестицій, розробляючи довгострокову стратегію відновлення.

АВТОРИ:

Чарльз Бекер

Професор-дослідник з економіки, Університет Дьюка

Пітер Девайн

Асистент-професор з практики, кафедра економіки, Бостонський коледж

Аарон Лам

Асистент-дослідник та наставник, Університет Дьюка

Мішель Шульце

Асистент-дослідник, Університет Дьюка

Ева Спекторов

Асистент-дослідник, Університет Дьюка

КОРОТКИЙ ОГЛЯД

Довгострокова стабільність і безпека України залежать від її здатності до економічного відновлення. Хоча західні політики надають пріоритет військовій допомозі та великим капітальним інвестиціям, лише ці заходи не зможуть відбудувати Українську економіку. Для успішного відновлення необхідні конкретні заходи, які змінять траєкторію росту робочої сили України, залучать приватні інвестиції для полегшення навантаження на

державний бюджет та забезпечать довгострокову економічну стабільність. Без цього економіка України буде стагнувати і стане значно вразливішою до російського експансіонізму в майбутньому.

Україна стикається з трьома основними викликами, які загрожують її економічному відновленню. По-перше, вторгнення Росії різко прискорило скорочення робочої сили в Україні, яка скорочувалася з моменту розпаду Радянського Союзу. Втрата майже третини населення через переселення та еміграцію, а також втрата працівників, які були відкликані з продуктивної економічної діяльності та відправили на фронт, загрожують довгостроковому економічному зростанню країни більше, ніж будь-який інший фактор. Без конкретних стимулів для повернення робоча сила України залишатиметься обмеженою, що постійно послаблюватиме її економіку. По-друге, низький рівень приватних інвестицій та структурні слабкості збільшать навантаження на державні фінанси України. Україна історично мала труднощі із залученням прямих іноземних інвестицій, а невизначеність, пов'язана з війною, ще більше відлякує інвесторів. По-третє, нинішні західні стратегії не враховують обидві ці вразливості, а особливо критично важливу необхідність зупинити скорочення населення України. Поки що, окрім міркувань щодо відновлення інфраструктури та розмінування, західні плани відновлення України недбало відкладалися до закінчення війни. Україна та її партнери повинні вжити наступні заходи для зміцнення післявоєнних економічних перспектив країни:

Отже, Україна перебуває у дуже складному становищі, але є й деякі позитивні економічні новини. Виклик, що стоїть перед її міжнародними партнерами, полягає у тому, щоб, спираючись на ці позитивні чинники, забезпечити сталий економічний ріст у довгостроковій перспективі.

- Країни Європейського Союзу (ЄС) повинні забезпечити, щоб працівники, які повертаються до України, зберегли права на пенсію, набуті в інших країнах, та отримали право на проживання в країнах ЄС на підставі роботи в Україні.

- Україна, ЄС та інші країни, що надають підтримку, повинні забезпечити тимчасове житло, медичне обслуговування та освіту для сімей працівників, які повертаються, а також надати біженцям, які повертаються, короткострокову фінансову підтримку для полегшення реінтеграції.
- Українські партнери повинні розширити гарантування приватних інвестицій, а Україна повинна посилити антикорупційні заходи шляхом фінансування незалежних наглядових організацій та посилення визначених інструментів контролю за державними фінансами.
- ЄС та Сполучені штати повинні офіційно підтримати валютне управління, забезпечене міжнародними резервами, для стабілізації валюти та зміцнення довіри інвесторів.
- Україна повинна знову відкрити комерційний аеропорт, наприклад у Львові, для сприяння діловим поїздкам та притоку інвестицій.

Реалізація цих заходів зменшить залежність України від зовнішньої допомоги, посилить регіональну стабільність та створити міцнішу економіку, що здатна забезпечувати себе і самостійно. Нездатність здійснити ці або подібні зміни може швидко призвести до поглиблення економічного спаду в Україні та підірвати її післявоєнне відновлення.

ВСТУП

Адміністрація Дональда Трампа заявила, що планує швидко провести переговори про закінчення війни в Україні. Хоча реалістичність цієї мети поки що залишається неясною, західні політики повинні прискорити планування та підготовку до реалізації стратегії відновлення, коли бойові дії суттєво зменшаться.

Стабільна, зростаюча та самодостатня Україна стала б значною стратегічною перемогою для Сполучених Штатів. Включення до західного альянсу досвіду України на передовій у сучасних тактиках і технологіях ведення війни, а також її оборонної та кібернетичної промисловості, безпосередньо стримувало б російську агресію та змусило б задуматися експансіоністські режими в усьому світі. Крім того, вартість відновлення

України становить лише невелику частину тих великих фінансових зобов'язань, з якими зіткнуться Сполучені Штати та альянс НАТО в цілому, якщо Україна не зможе достатньо відновити свою економіку для забезпечення довгострокової безпеки. Тому розробка стратегії відновлення для досягнення цієї стратегічної перемоги — процвітаючої України — повинна бути найвищим пріоритетом. Ця стратегія повинна враховувати потреби України, терміни, в які ці потреби повинні бути задоволені, щоб уникнути ряду невдач, а також мінливий політичний клімат, якому ці політики повинні протистояти на Заході.

Економічне відновлення України є далеко не простим завданням. Політики матимуть вирішувати конкретні питання, наприклад, чи слід відбудовувати певну дорогу під час бойових дій чи після укладення мирної угоди, а також більш загальні структурні питання, наприклад, які галузі промисловості мають стати новими рушіями української економіки. Усі ці питання є важливими. Однак у цьому спектрі одне питання виділяється як справжній ключовий елемент: як відновити робочу силу України. Якщо Україна не збільшить свою робочу силу протягом декількох років, майже всі інші економічні зусилля будуть марними. Ця критична проблема практично не визнається Українськими союзниками. Цю відсутність уваги необхідно виправити. Зараз слід розробити багатонаціональний план повернення населення, який буде реалізовано, як тільки дозволять умови, щоб Україна не пропустила свій мізерний шанс на стабілізацію та зростання.

Сполучені Штати не готуються належним чином до економічного відновлення України. Апарат безпеки США стверджує, що будь-яке економічне відновлення потребує базових гарантій безпеки як попередньої умови. Тому, на їхню думку, доки тривають бойові дії, зусилля Сполучених Штатів повинні зосереджуватися на безпеці. Тим часом, хоча Міністерство фінансів має аналітичні можливості та досвід у галузі міжнародної економіки, воно застрягло на забезпеченні регулярного збалансування платіжного балансу України (тобто Міністерство фінансів координує фінансову допомогу,

управління обмінним курсом, реструктуризацію боргу, фінансування експорту та застосування санкцій проти Росії, щоб гарантувати, що уряд України може покривати необхідні витрати, не вдаючись до гіперінфляційного друкування грошей). Обидві ці ініціативи є надзвичайно важливими, але коли половина Вашингтона, відповідальна за оборону, зосереджена на негайних потребах на полі бою, а половина, відповідальна за економіку, застрягла в вирішенні короткострокових економічних проблем, нема кому планувати довгострокову стратегію відновлення.

Західний альянс не може відсунути Україну від кордону з Росією. Отже, найкращий шанс України на довгострокову безпеку — це зростання економіки, яке випереджатиме російське, особливо з огляду на те, наскільки Україна відстає від Росії за рівнем доходу на душу населення. Такий підхід дозволить Україні максимально збільшити свою здатність протистояти майбутньому вторгненню завдяки поверненню населення та прискоренню виробничих потужностей. Однак швидке зростання не відбудеться пасивно: для його досягнення потрібна стратегія. Хоча Україна сама провела значні структурні реформи і повільно розробила стратегію відновлення, її міжнародні партнери зробили дуже мало.

Західні політики роблять три помилки, які, якщо їх не виправити, змарнують шанси України на довгострокове зростання та більш стабільне безпекове середовище. По-перше, вони вважають, що великого переказу фінансів самого по собі буде достатньо, не розуміючи потреб України. По-друге, вони моделюють рівні праці та прибутковості капіталу в Україні як екзогенні, або заздалегідь визначені, а не як цілі, яких можна досягти шляхом планування. По-третє, вони задоволені тим, що чекають на мир, перш ніж розробляти стратегію відновлення.

Уряд США поклав на Світовий банк і Міжнародний валютний фонд (МВФ) завдання змоделювати економіку України в умовах війни, показавши, наскільки впала продуктивність і на скільки потрібно збільшити капітал та загальну продуктивність факторів виробництва, щоб відновити довоєнні

тенденції. Світовий банк оцінює вартість збитків і відновлення в Україні в 486 мільярдів доларів протягом 10 років — це майже в 2,5 рази перевищує валовий внутрішній продукт (ВВП) України до вторгнення. Цей розрахунок є результатом ретельної роботи, але США та інші країни-партнери надають цій цифрі набагато більшого значення, ніж вона має насправді. Ця оцінка включає витрати на відновлення фізичних збитків і втраченого обсягу виробництва внаслідок війни, а також враховує екологічну трансформацію і не відображає зміни та нові вкладення, необхідні Україні для зміни свого економічного майбутнього. Найгірше те, що висока ціна дозволяє політикам неправильно припустити, що просто досягнення цього рівня капіталу відновить економіку України. Насправді Україні потрібні конкретні ресурси та відповідні умови, щоб її економіка почала розвиватися.

Без них просто перерахувати великі кошти до центрального банку є небезпечним і навіть контрпродуктивним.

Поточна економічна стратегія уряду США побічно розглядає основні ресурси післявоєнної економіки України (робочу силу та капітал) як екзогенні параметри, тоді як насправді їх необхідно стратегічно розвивати та реалізовувати. Міністерство фінансів США використовує макроекономічну модель України, розроблену МВФ. Модель МВФ є вагомим внеском і показує потенційні результати зростання, яких Україна могла б досягти за умови повернення населення та припливу приватного капіталу. Однак модель розглядає це як екзогенно визначені статичні параметри (високі, середні або низькі значення). Хоча модель може це робити, уряди, які планують відновлення України, не можуть. Україна повинна досягти високого рівня повернення населення і, в меншій мірі, високого рівня приватних капіталовкладень. Будь-яка стратегія відновлення української економіки повинна визначати, як досягти найвищих можливих показників повернення як населення, так і приватного капіталу.

Вікно можливостей для України досягти такого економічного повороту є невеликим. Спостереження за втратою населення на Балканах після

конфлікту показують, що Україна матиме лише кілька років після війни, щоб збільшити свою робочу силу, забезпечити приватні інвестиції та відновити свою економіку, перш ніж ситуація погіршиться в найближчому майбутньому. Що ще гірше, населення України тривалий час скорочується з моменту падіння «залізної завіси», що відтоді відіграє роль у стагнації її економіки. Чекати, поки закінчаться військові дії, а потім сподіватися, що економіка України дивом зросте без необхідних вкладень, не є реалістичним планом. Сполучені Штати та ЄС повинні заздалегідь підготувати стратегію до впровадження.

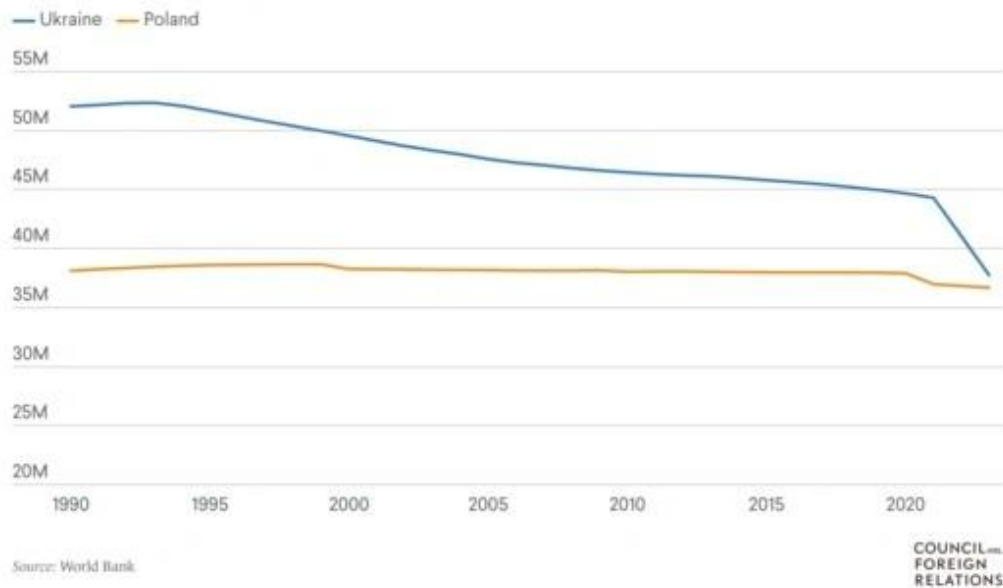
Є й позитивний момент. Репатріація біженців — це сфера, де розумна політика збігається з політичними інтересами.

. Сполучені Штати та деякі країни Європейського Союзу мають політичну силу заохочувати повернення біженців. Політика, що заохочує репатріацію, допоможе Україні стати економічно самодостатньою та знизити початкові витрати країн, що надають підтримку. Зрештою, вирішення питань, пов'язаних з населенням та робочою силою України, є необхідним для того, щоб Україна стала членом західного альянсу, який робить власний внесок, що є бажанням адміністрації Трампа.

Економічні проблеми, з якими стикається Україна під час війни та після припинення бойових дій, є різноманітними. Будь-яка стратегія відновлення повинна створювати стимули для відновлення робочої сили України. Ці стимули не можуть бути розроблені українським урядом самостійно. Натомість, для створення ефективної програми необхідна низка паралельних кроків з боку міжнародних партнерів України. Якщо Україна хоче збільшити свої шанси на економічне відновлення та довгострокову безпеку, час має вирішальне значення.

Ілюстрація 1: Населення України скоротилося

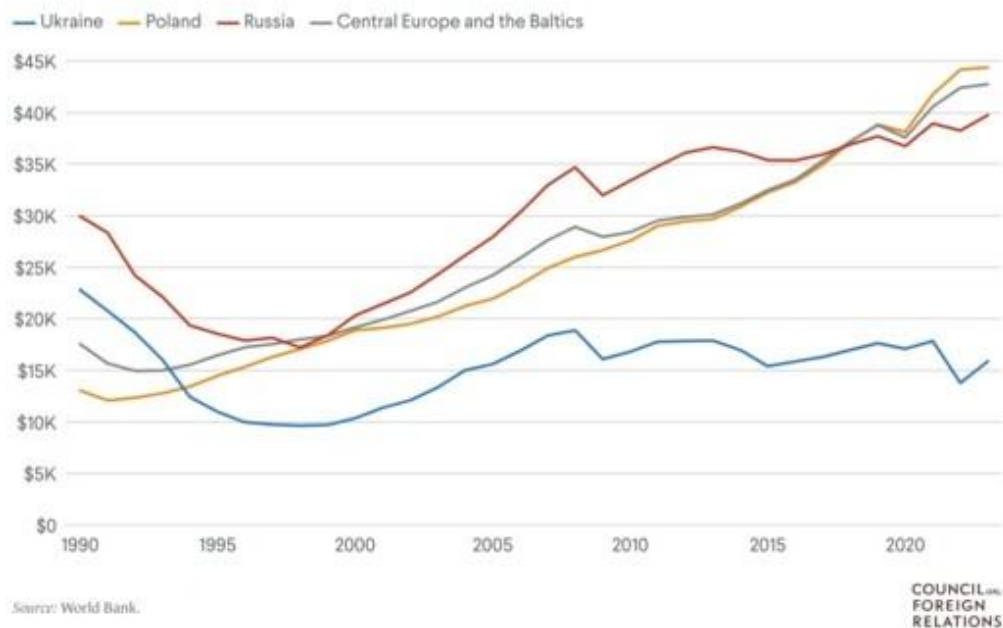
Figure 1: Ukraine's Population Has Declined

Ілюстрація 2: Економіка України відстає від сусідніх країн.

Figure 2: Ukraine's Economy Has Lagged Behind Its Neighbors'

GDP per capita (constant 2021 international dollars)

ВИКЛИКИ, З ЯКИМИ СТИКАЄТЬСЯ УКРАЇНА

Україна мала труднощі порівняно з іншими колишніми радянськими країнами ще задовго до вторгнення. До лютого 2022 року Україна мала низький рівень як внутрішніх, так і прямих іноземних інвестицій (ПІ) порівняно з економічно співставними країнами, такими як Польща та Туреччина.

Низка проблем, серед яких корупція, державне втручання, незахищеність прав власності, віддаленість від ринків, прогалини в інфраструктурі, відлякували тих, хто не готовий ризикувати. Так само як і близькість країни до Росії. (Перефразовуючи слова мексиканського диктатора XIX століття Порфірію Діаса: «Бідна Україна — так далеко від Бога, так близько до Росії»). Захоплення Росією районів важкої промисловості в Донбасі або поблизу нього стало ще одним нищівним ударом.

Протягом останніх п'ятнадцяти років Україна мала низькі або катастрофічні показники економічного зростання, загальних інвестицій та прямих іноземних інвестицій. Важко уявити стійке економічне відновлення без збільшення як внутрішніх інвестицій, так і притоку іноземного капіталу.

Після катастрофічного падіння реального ВВП на душу населення більш ніж на 50 відсотків у період з 1990 по 1998 рік, відбулося значне відновлення, яке тривало до світової фінансової кризи 2008 року, після якої настала стагнація. Незважаючи на значні успіхи в експорті, Україна ще не повернулася до радянського рівня реальних доходів на душу населення. Натомість, поки Польща, Казахстан і Білорусь у 1990 році були біднішими за Україну, до 2023 року Польща стала економікою з високим рівнем доходу, Казахстан майже досяг цього рівня, а Білорусь стала економікою з вищим середнім рівнем доходу.

З 1995 по 2022 рік співвідношення прямих іноземних інвестицій до ВВП України було нижчим, ніж у сусідніх країнах: середній показник за 28 років становив 2,96%, що нижче за показники Угорщини (13,9%), Грузії (8,1%), Казахстану (6,7%), Молдови (4,7%), Вірменії (4,6%), Польщі (3,5%) та Словаччини (3,5%), перевищуючи лише показники Білорусі (2,2%) та Узбекистану (1,6%), які зосереджені на внутрішньому ринку. Внутрішні інвестиції також є низькими через недорозвинену банківську систему та практично відсутній фондовий ринок.

Політичні заходи, вжиті Україною з початку 2022 року, рухаються у правильному напрямку, але руйнування та невизначеність, пов'язані з війною,

будуть стримувати потенційних інвесторів протягом багатьох років. Корупцію вдалося суттєво скоротити навіть попри війну (яка сама по собі відкриває широкі можливості для розкрадання), а державна політика стала більш сприятливою для інвесторів. Однак зусиль українського уряду недостатньо для залучення міжнародних інвестицій. Країни-партнери повинні сприяти економічному відновленню України, заохочуючи приватні інвестиції.

Потреби України у капіталі зрозумілі краще, ніж її дефіцит робочої сили, який є більш значною загрозою для її економічного відновлення. Репатріація біженців є особливо важливою, враховуючи довоєнні демографічні тенденції в Україні. Навіть до вторгнення 2022 року Україна страждала від вищої смертності та нижчих показників народжуваності, ніж її сусіди, причому рівень народжуваності був нижчим за рівень відтворення населення. Деякі з цих тенденцій є структурними в найближчій перспективі: з огляду на падіння народжуваності після розпаду СРСР у 1990-х роках, нові покоління, що вступають на ринок праці в останні роки, є надзвичайно малочисельними, що, в свою чергу, впливає на кількість новонароджених, продовжуючи цей цикл. По суті, Україна переживає демографічний ефект відлуння, який був очевидним ще до вторгнення. Останні прогнози вказують на подальше скорочення населення до 30 мільйонів до 2035 року, що викликає панічні повідомлення в ЗМІ про катастрофічний рівень робочої сили.

На додаток до демографічної кризи, Верховний комісар ООН у справах біженців оцінює, що станом на середину травня 2024 року було 6,48 мільйона біженців з України, а Міжнародна організація з міграції ООН оцінює, що станом на червень 2024 року в Україні було 3,31 мільйона внутрішньо переміщених осіб. Російське вторгнення 2014 року і, особливо, 2022 року суттєво порушили залишки робочої сили та ринок праці.

Існують емпіричні докази того, що повернення біженців буде мати вирішальне значення для економічного відновлення України. Оцінки впливу повернення біженців до колишньої Югославії з Німеччини після громадянських воєн 1990-х років вказують на значний позитивний ефект на

експорт на галузевому рівні та на темпи зростання цього експорту. Окрім збільшення пропозиції робочої сили, біженці, які повертаються, також передають «знання, технології та найкращий досвід».

Хоча дослідження відновлення післявоєнної Боснії і Герцеговини показують, що більшість людей все-таки повертаються, населення і робоча сила залишаються проблемою майже через три десятиліття. Молоді освічені боснійці навіть сьогодні набагато частіше емігрують, ніж інші боснійці, що призводить до постійного дефіциту кадрів. З 2010 року рівень еміграції з Боснії фактично збільшився, і до 2017 року боснійська діаспора становила 44,5% внутрішнього населення. Опитування 2019 року показало, що 35% жителів Боснії мали наміри емігрувати назавжди. Урок для України полягає в тому, що існує лише короткий проміжок часу для економічного відновлення, перш ніж післявоєнна втрата населення перетвориться на замкнуте коло.

Більше того, постійний відтік населення після війни або катастрофи може мати комплексні наслідки, пригнічуючи майбутній інвестиційний попит, а також обмежуючи ефективно використання допомоги, призначеної для відновлення. Досвід Пуерто-Рико після урагану Марія в 2017 році є повчальним: втрата населення завадила місцевій економіці поглинути капітальні трансферти, тим самим загальмувавши зусилля з відновлення. І, як виявила Джоселін Вест з Університету Колорадо, постійна втрата населення Пуерто-Рико була найбільшою в найбільш соціально вразливих районах.

До 2023 року населення України вже скоротилося на 20 відсотків з моменту здобуття незалежності від Радянського Союзу, до рівня трохи менше тридцяти восьми мільйонів; подальше скорочення населення очікується навіть у тому випадку, якщо війна закінчиться сьогодні. Нездатність змінити цю демографічну тенденцію може звести нанівець усі інші зусилля з відновлення економіки, оскільки Україна не матиме достатньої економічної активності для поглинання фінансових трансфертів.

УКРАЇНСЬКА ЕКОНОМІКА ВОЄННОГО ЧАСУ

Незважаючи на руйнівний вплив війни, ринок праці в більшій частині України ринок праці виявився несподівано активним. Заробітна плата залишається стабільною або зростає, а попит на робочу силу в більшій частині країни збільшується. Україна перетворилася з диверсифікованої економіки, яка розвивається, з потужною транспортною та сільськогосподарською базою на воєнну економіку, яка виробляє товари для задоволення нагальних, а не довгострокових потреб. Зміна структури попиту є ще більш різкою для міст, розташованих поблизу лінії фронту. Однак заробітна плата в основних країнах, що приймають біженців, є набагато вищою, ніж в Україні, що стримує повернення населення.

Наталія Зайка та Володимир Вахітов з Американського університету в Києві провели опитування українців, які проживають у Польщі (переважно біженців), і з'ясували, що лише близько половини біженців (і третина мігрантів, які переїхали до війни) мають намір повернутися в Україну. Небажання повертатися особливо сильно серед молодих біженців. Більше того, близько 74% респондентів-біженців були жінками, що відображає як неминучий гендерний дисбаланс в умовах, коли чоловікам заборонено виїжджати з країни, так і ймовірність того, що більш кваліфіковані чоловіки-працівники оселилися далі за кордоном.

2.2 Аналіз перекладацьких трансформацій

Для подальшого аналізу перекладу лексичних одиниць та перекладацьких трансформацій нами використовувалася класифікація, наведена В.І. Карабаном. У своїй роботі автор виділяє наступні види трансформацій:

- Контекстуальна заміна
- Смісловий розвиток
- Антонімічний переклад (формальна негативізація)
- Описовий переклад
- Конкретизація значення слова

- Генералізація значення слова
- Вилучення слова
- Заміна однієї частини мови на слово іншої частини мови
- Перестановка слова (пермутація) [5].

Виходячи з цього, розглянемо застосування поданих трансформацій в аналізованому тексті.

Контекстуальна заміна – як зазначає автор, лексична перекладацька трансформація, під час використання якої перекладацьким відповідником стає слово, або словосполучення, яке не є словниковим відповідником із урахуванням контекстуального значення слова [5, с. 26]. Згадана трансформація використовувалася 95 разів при перекладі лексичних одиниць, що становить 34,6% від числа усіх використаних трансформацій.

This critical concern has been virtually unacknowledged by Ukraine's allies.

Ця критична проблема практично не визнається Українськими союзниками.

У цьому прикладі ми маємо одну контрольну лексичну одиницю, яка була перекладена за допомогою контекстуальної заміни (concern – контекстуальна заміна). Словниковим відповідником слова concern є «занепокоєння», але враховуючи контекст речення та лексичні особливості тексту, було прийнято рішення застосувати контекстуальну заміну та використати слово «проблема» замість слова «занепокоєння».

Those incentives cannot be developed by the Ukrainian government in isolation.

Ці стимули не можуть бути розроблені українським урядом самостійно.

У повному прикладі маємо одну контрольну лексичну одиницю, яку було перекладено за допомогою згаданої перекладацької трансформації: (in isolation – контекстуальна заміна). Словниковим відповідником слова isolation є слово «ізоляція», але враховуючи лексичні особливості тексту в галузі післявоєнної відбудови було прийнято рішення застосувати контекстуальну заміну і використати слово «самостійно» замість «ізоляція».

Смисловий розвиток автор виділяє як прийом контекстуальної заміни, коли перекладне слово логічно розвиває значення слова оригіналу [5, с. 28]. Згадана трансформація використовувалася під час перекладу 43 рази, що становить 15,6%.

While Western policymakers have prioritized military aid and large capital transfers, these alone will not rebuild Ukraine's economy.

Хоча західні політики надають пріоритет військовій допомозі та великим капітальним інвестиціям, лише ці заходи не зможуть відбудувати економіку України.

У поданому прикладі ми маємо чотири контрольні лексичні одиниці, які були перекладені за допомогою лексичних трансформацій: (policymakers – генералізація значення слова), (transfers – контекстуальна заміна), (these alone – смисловий розвиток). Також у тексті були наявні інші трансформації, зокрема перестановка слова (Ukraine's economy – перестановка слова). До словникових відповідників слова policymakers можна віднести: «особи, відповідальні за формування політики», «законодавці», проте у перекладі було застосовано генералізацію, що пояснює вибір ширшого за значенням слова «політики».

Словниковим відповідником слова transfers є «перекази», однак, враховуючи контекст речення було прийнято рішення застосувати наведену трансформацію та перекласти слово перекази як «інвестиції», під час чого відбулася контекстуальна заміна слова. Словниковим відповідником слова these є «ці», проте під час перекладу було прийнято використати словосполучення «ці заходи», яке допомагає розкрити зміст речення та зробити його більш зрозумілим для аудиторії.

The experience of Puerto Rico following Hurricane Maria in 2017 is instructive: population loss prevented the local economy from absorbing capital transfers, thereby stunting recovery efforts.

Досвід Пуерто-Рико після урагану Марія в 2017 році є повчальним: втрата населення завадила місцевій економіці поглинути капітальні трансферти, тим самим загальмувавши зусилля з відновлення.

У наведеному прикладі наведено дві контрольні лексичні одиниці, які були перекладені за допомогою перекладацьких трансформацій: (stunting – смисловий розвиток), (recovery efforts – перестановка слова). Словниковими відповідником слова stunting є «затримка росту» або уповільнення зросту». Проте, враховуючи контекст речення, було прийнято рішення застосувати смисловий розвиток і використати слово, яке точніше передає зміст речення та робить речення зрозумілішим для аудиторії. Перестановка слова використана для збереження граматичної правильності перекладу.

Антонімічний переклад, або формальна негативізація, яка у нашому аналізі використовується 1 раз, що становить 0,36%, автор описує як метод перекладу лексичних одиниць, за якого слово або форма слова (позитивна – на негативну і навпаки) змінюються на протилежну, але при цьому автор наголошує, що зміст перекладеної одиниці залишається подібним [5, с.30].

Third, current Western strategies are blind to both those vulnerabilities, but especially the mission-critical need to reverse Ukraine's population decline.

По-третє, нинішні західні стратегії не враховують обидві ці вразливості, а особливо критично важливу необхідність зупинити скорочення населення України.

У поданому вище прикладі розглянуто дві контрольні лексичні одиниці, перекладені за допомогою перекладацьких трансформацій: (*blind to* – антонімічний переклад) та (Ukraine's population – перестановка слова). Для відтворення сталого англійського виразу blind to, словниковим відповідником якого є «сліпі до», було використано заперечну конструкцію, яка відповідає нормам української мови. Крім того, задля милозвучності було змінено порядок слів у реченні.

Описовий переклад автор позначає як прийом перекладу лексичних елементів, коли слово, термін чи фразеологізм замінюються розгорнутим

словосполученням [5, с.36]. Описаний прийом перекладу використовувався при аналізі 2 рази, що становить 0,72%.

Natalia Zaika and Volodymyr Vakhitov at the American University Kyiv surveyed Ukrainians living in Poland (mainly refugees) and found that only about half of those who were refugees (and one-third of prewar migrants) intend to return to Ukraine.

Наталія Зайка та Володимир Вахітов з Американського університету в Києві провели опитування українців, які проживають у Польщі (переважно біженців), і з'ясували, що лише близько половини біженців (і третина мігрантів, які переїхали до війни) мають намір повернутися в Україну.

У цьому реченні маємо одну контрольну лексичну одиницю, перекладену за допомогою двох трансформацій: описового перекладу та заміни однієї частини мови іншою (prewar migrants – описовий переклад). Словниковим відповідником слова prewar є «довоєнні», однак, з огляду на лексичні особливості тексту, було застосовано описовий переклад, що дозволяє передати значення цього слова більш розгорнуто. Крім того, була здійснена заміна частини мови: прикметник prewar було передано дієсловом «переїхали».

Описуючи таку трансформацію, як конкретизація значення слова, автор зазначає, що у цій трансформації слово ширшої семантики в оригіналі зменшується словом вужчої семантики [5, с. 39]. Під час проведеного нами аналізу згадана трансформація вживалася 2 рази, що становить 0,72% від усієї вибірки трансформацій.

Therefore, they argue, as long as hostilities are ongoing, the United States' efforts should focus on security.

Тому, на їхню думку, доки тривають бойові дії, зусилля Сполучених Штатів повинні зосереджуватися на безпеці.

У наведеному прикладі маємо три контрольні лексичні одиниці, які були перекладені за допомогою трансформацій: (they argue – контекстуальна заміна), (hostilities – конкретизація), (The United States' efforts – перестановка

слова). Контекстуальним відповідником слова *argue* є «сперечатися», однак відповідно до змісту речення було обрано слово «думка», яке точніше передає авторський задум у цьому контексті. Слово *hostilities* має ширше значення, зокрема: «ворожість», «неприятність», «військові дії», проте під час перекладу було використано контекстуально доцільний відповідник, «бойові дії», що свідчить про застосування прийому конкретизації значення. Крім того, у реченні було здійснено перестановку слів для забезпечення природного й стилістично коректного звучання українською мовою.

Як зазначає автор, генералізація – це лексична трансформація, внаслідок якої значення, навпаки, розширюється: слово з вузьким значенням замінюється на слово з ширшим значенням [5, с.45]. У нашому аналізі згадана трансформація використовується 2 рази, що становить 0,72%.

To rebuild Ukraine's economy successfully, argue the authors, policymakers should help facilitate the return of Ukrainian workers and private investment by developing a long-term recovery strategy.

Автори стверджують, що для успішного відновлення економіки України політики повинні сприяти поверненню українських працівників та приватних інвестицій, розробляючи довгострокову стратегію відновлення.

У наведеному реченні були використані такі трансформації: (*to rebuild Ukraine's economy successfully* – перестановка слова), (*argue the authors* – перестановка слова), (*policymakers* – генералізація значення слова), (*help facilitate* – вилучення), (*recovery strategy* – перестановка слова). Перестановку слів було здійснено відповідно до граматичних норм української мови. Слово *policymakers* має наступні варіанти перекладу: «законотворці», «законодавці», «особи, відповідальні за формування політики». Натомість для перекладу терміна *policymakers* нами було використано слово ширшого значення – «політики», що свідчить про використання такої перекладацької трансформації як генералізація. Фразу *help facilitate* було перекладено словом «сприяти», що дозволяє зберегти природність звучання слова в українській мові.

Вилучення слова, яке, як наголошує автор, має бути виправданим з погляду адекватності перекладу, було застосовано під час перекладу 3 рази, що становить 1,09% від загальної кількості використаних трансформацій [5, с. 50].

Recent forecasts indicate a further decline in population to as little as thirty million by 2035, leading to panicked media stories about catastrophic labor force levels.

Останні прогнози вказують на подальше скорочення населення до 30 мільйонів до 2035 року, що викликає панічні повідомлення в ЗМІ про катастрофічний рівень робочої сили.

У наданому прикладі були використані наступні перекладацькі трансформації: (as little as – вилучення), (labour force levels – перестановка слова). З метою уникнення стилістичного перевантаження було вилучене словосполучення «as little as», також у реченні була використана перестановка слова через відмінності у побудові словосполучень в англійській та українській мові.

Також автор виокремлює такий вид трансформації, як заміна однієї частини мови на словом іншої частини мови [5, с. 51]. У нашому аналізі наступна трансформація використовувалася 29 разів, що становить 10,5%.

Ukraine's long-term stability and security depend on its ability to recover economically.

Довгострокова стабільність і безпека України залежать від її здатності до економічного відновлення.

У поданому прикладі ми використали наступні види трансформацій: (Ukraine's long-term stability – перестановка слова), (recover – заміна однієї частини мови на слово іншої частини мови), (to recover economically – заміна однієї частини мови на слово іншої частини мови). У фразі «Довгострокова стабільність і безпека України» порядок слів був змінений відповідно до норм Української мови. Під час перекладу слова recover було застосовано заміну однієї частини мови на іншу: в оригіналі слово є дієсловом, проте в перекладі

передано іменником «відновлення» для природнішого звучання речення українською мовою. Також заміна слова однієї частини мови на слово іншої частини мови була використана у слові *recover*, яке в оригіналі є дієсловом, а в перекладі передане іменником «відновлення», – дана перекладацька трансформація забезпечила точніше передання змісту мовою перекладу.

Перестановка слова, або пермутація – це вид трансформації, за якої лексичні елементи міняються місцями при перекладі [5, с. 53]. Під час проведеного нами аналізу пермутація використовувалася 97 разів, що становить 35,4%.

The World Bank estimates that the cost of damage and reconstruction in Ukraine is \$486 billion over 10 years—almost 2.5 times Ukraine’s pre-invasion gross domestic product (GDP).

Світовий банк оцінює вартість збитків і відновлення в Україні в 486 мільярдів доларів протягом 10 років — це майже в 2,5 рази перевищує валовий внутрішній продукт (ВВП) України до вторгнення.

У наведеному реченні застосовано таку перекладацьку трансформацію: (Ukraine’s pre-invasion gross domestic product (GDP) – перестановка слова). Конструкція *almost 2.5 times Ukraine’s pre-invasion gross domestic product (GDP)* відтворена як «майже в 2,5 рази перевищує валовий внутрішній продукт (ВВП) України до вторгнення», унаслідок чого порядок слів у реченні змінено відповідно до норм української мови.

Застосування цієї трансформації було зумовлене необхідністю дотримання норм українського синтаксису.

The economic problems facing Ukraine during the war and after the cessation of hostilities are manifold.

Економічні проблеми, з якими стикається Україна під час війни та після припинення бойових дій, є різноманітними.

Як і в попередньому прикладі, під час перекладу цього речення було застосовано таку перекладацьку трансформацію, як перестановка: (*facing Ukraine* – перестановка слова). Дієприкметникова конструкція *facing Ukraine*,

що стоїть після слова *problems*, у перекладі передана підрядною означальною конструкцією «з якими стикається Україна», унаслідок чого порядок слів у реченні змінюється відповідно до норм української мови.

Кількість використаних трансформацій подано на рис. 1

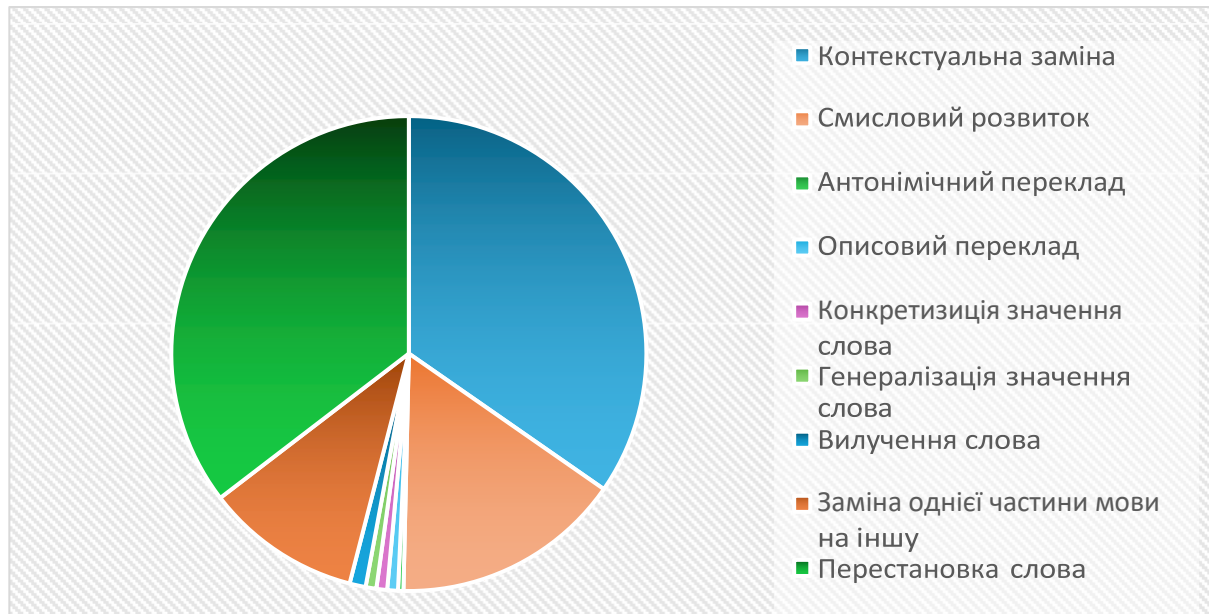

Рис. 1 Використані перекладацькі трансформації при перекладі

Під час аналізу було використано текст «Rebuilding Ukraine», який налічує 134 речення (включно з назвою тексту та підрозділів). Загальний обсяг вибірки перекладацьких трансформацій становить 274 одиниці.

Найуживанішою перекладацькою трансформацією виявилася перестановка слова, яку застосовано 97 разів. Другою за частотою використання трансформацією є контекстуальна заміна, яку було використано 95 разів. Далі йде семантичний розвиток – цю трансформацію було застосовано 43 рази.

Заміна однієї частини мови іншою становила 29 разів. Вилучення слова під час перекладу використовувалося 3 рази. Описовий переклад було використано 2 рази. Генералізацію значення слова було застосовано 2 рази. Така перекладацька трансформація, як конкретизація значення слова, була застосована 2 рази. Антонімічний переклад, під час якого форма слова змінювалася на протилежну, було використано 1 раз.

Отже, у процесі перекладу тексту, присвяченого післявоєнній відбудові України найуживанішою перекладацькою трансформацією виявилася перестановка слова, натомість антонімічний переклад, або формальна негативізація, використовувалася лише 1 раз, що робить цю перекладацьку трансформацію найменш уживаною у тексті.

ВИСНОВКИ

У ході дослідження було встановлено, що визначення та збереження функціонального стилю є одним із ключових аспектів перекладу тексту. Від правильного відтворення стилістичних особливостей значною мірою залежить відповідність перекладу оригіналу. У результаті аналізу було з'ясовано, що обраний для дослідження текст поєднує ознаки наукового та публіцистичного стилів, кожен із яких має власні характерні риси та специфічні мовні засоби, що використовуються залежно від мети й призначення тексту.

Науковий стиль спрямований на точний, логічний і послідовний виклад інформації, що забезпечує її об'єктивне сприйняття. Натомість публіцистичний стиль характеризується лаконічністю, високою інформативністю та орієнтацією на привернення уваги до актуальних питань. Під час перекладу важливо зберігати характерні ознаки кожного стилю, забезпечуючи адекватне відтворення авторського задуму. Дотримання цих вимог сприяє досягненню належної якості перекладу.

Гуманітарний переклад є важливою складовою гуманітарної комунікації та відіграє значну роль у поширенні інформації під час кризових ситуацій. Серед основних труднощів, з якими стикаються перекладачі, можна виокремити відсутність усталеної термінології для позначення нових явищ, а також обмежену кількість термінологічних ресурсів. Крім того, одним із ключових чинників успішного перекладу є глибоке розуміння культурного контексту та обставин, у межах яких здійснюється перекладацька діяльність.

Не менш важливим є знання культурного середовища країни, де реалізується гуманітарна діяльність, оскільки це безпосередньо впливає на ефективність комунікації та сприйняття інформації цільовою аудиторією.

На основі проведеного аналізу було визначено кількість і відсоткове співвідношення перекладацьких трансформацій, використаних в аналізованому тексті. Результати дослідження показали, що найчастіше

застосовувалася така перекладацька трансформація, як перестановка слів, яка була використана 97 разів. Натомість використання антонімічного було зафіксовано лише 1 раз.

Аналіз частотності використання перекладацьких трансформацій у гуманітарних текстах дає змогу зрозуміти, які прийоми найчастіше використовуються для перекладу тексту, що сприяє підвищенню якості перекладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Варковець А.С., Козоріз І.С. Лексико-семантичні особливості публіцистичного стилю: компаративний і перекладознавчий аналіз. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2019. Т. 5, № 43. С. 27–28.
2. Азарова Л. Є., Радомська Л. А. Українська мова за професійним спрямуванням у таблицях і схемах : підручник. Вид. 2-ге, доп. Вінниця : ВНТУ, 2024. С. 14–19.
3. Білоконенко Л. Українська стилістика і риторика : практикум. Кривий Ріг : КДПУ, 2024. С. 29–31.
4. Гайович Г. В. Українська мова: офіційно-діловий та науковий стилі : навчальний посібник. Київ : ІДУ НД ЦЗ, 2024. С. 39–43.
5. Карабан В. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Частина 2. Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі. Нова Книга, 2001. С. 26–53.
6. Ковальова О. К. Дискурс та функціональний стиль: проблема співвідношення. *Studia Linguistica*. 2018. С. 109–116.
7. Матюха Г. В., Карпінська М. О. Функціональні стилі сучасної мови та особливості інтерпретації англійського газетного стилю. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2016. Т. 2, № 24. С. 126–128.
8. Писарська Н. В., Заверющенко М. П., Лухіна М. Ю. Семантико-синтаксична організація наукового стилю. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2023. Т. 34 (73), № 5. С. 25–27.
9. Щербина С. М. Науковий стиль у системі стильової диференціації сучасних літературних мов. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 9 : Сучасні тенденції розвитку мов. 2017. № 16. С. 264–265.
10. Щипачова Д. Стилістичні та граматичні особливості англійського науково-технічного тексту та переклад. Молодий вчений. 2021. Т. 3, № 91. С. 243–246.

11. Abdullah AlShaye S. Translation in Crisis Situations: Reviewing Current Practices and Identifying Future Demands. *Arab World English Journal for Translation and Literary Studies*. 2025. Vol. 9, No. 1. P. 61–76.
12. Ailian Yu. An Analysis of Stylistic Features of English for Science and Technology Based on Functional Linguistics. *Forest Chemicals Review*. 2022. P. 173–182.
13. Becker C., Devine P., Lam A., Schultze M., Spektorov E. Rebuilding Ukraine. Council on Foreign Relations. 21 Feb. 2025.
14. Chouliaraki L., Vestergaard A. *Routledge Handbook of Humanitarian Communication*. London : Routledge, 2021. P. 1.
15. Conrad S., Biber D. *Register, Genre, and Style*. Cambridge University Press, 2009. P. 116–117.
16. Federici F. M. Translating Hazards: Multilingual Concerns in Risk and Emergency Communication. *The Translator*. 2022. Vol. 28, No. 4. P. 375–398.
17. *Grammar of Spoken and Written English* / D. Biber et al. John Benjamins Publishing Company, 2021. P. 9.
18. Oniani T. G. Functional Styles of the English Language. *International Journal of Science and Research (IJSR)*. 2018. P. 252–253.
19. Rasha Mahmoud Abdel Fattah. The Translator Is a Traitor: Translation in Humanitarian Response. *Humanitarian Law & Policy Blog*. 2022.
20. Pinchuk. Translating texts in about post-war recovery of Ukraine. *Research and Education in a Globalized World: European Integration Processes. Contemporary Challenges and Transformations : Book of Papers of the International Forum for Young Researchers, Kharkiv, April 24, 2026* / O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv, TESOL-Ukraine [and oth.]. Kharkiv: O. M. Beketov NUUE in Kharkiv, 2026. P. 349-350.
21. Tesseur W., O'Brien S., Friel E. Language Inclusion in Humanitarian Organisations: Mapping NGOs' Language Capacity and Identifying Linguistic Challenges and Solutions. *Linguistica Antverpiensia, New Series: Themes in Translation Studies*. 2022. Vol. 21. P. 17–37.

22. Valdeón R. A. Translation in Times of Crises and Conflicts. *Perspectives*. 2023. Vol. 31, No. 3. P. 383–394.
23. Vestergaard A. Text-Analytical Approaches to Humanitarian Communication. In: *Routledge Handbook of Humanitarian Communication*. Routledge, 2021. P. 104–118.
24. Xu J., Li J. A Syntactic Complexity Analysis of Translational English across Genres. *Across Languages and Cultures*. 2021. Vol. 22, No. 2. P. 214–232.

Оригінальний текст «Rebuilding Ukraine» англійською
МОВОЮ

Rebuilding Ukraine
Priorities and strategies
February 2025

Overview

To rebuild Ukraine’s economy successfully, argue the authors, policymakers should help facilitate the return of Ukrainian workers and private investment by developing a long-term recovery strategy.

BY

Charles Becker

Research Professor of Economics, Duke University

Peter Devine

Assistant Professor of Practice, Department of Economics, Boston College

Aaron Lam

Undergraduate Research Assistant and Mentor, Duke University

Michelle Schultze

Undergraduate Research Assistant, Duke University

Eva Spektorov

Undergraduate Research Assistant, Duke University

EXECUTIVE SUMMARY

Ukraine’s long-term stability and security depend on its ability to recover economically. While Western policymakers have prioritized military aid and large capital transfers, these alone will not rebuild Ukraine’s economy. A successful recovery requires specific actions that will alter the trajectory of Ukraine’s labor force, attract private investment to ease the burden on public finances, and provide long-term

economic stability. Without those, Ukraine's economy will stagnate and be significantly more vulnerable to Russian expansionism in the future.

Ukraine faces three major challenges that threaten its economic recovery. First, Russia's invasion dramatically accelerated the decline of Ukraine's labor force, which has been shrinking since the Soviet dissolution. The loss of nearly a third of its population to displacement and emigration, when added to the loss of workers who were taken from productive economic activities and sent to the front, threatens the country's long-term economic growth more than any other factor. Without targeted incentives for return, Ukraine's workforce will remain stunted, permanently weakening its economy. Second, low private investment and structural weaknesses will raise the burden on Ukraine's public finances. Ukraine historically has struggled to attract foreign direct investment, and war-related uncertainty has further deterred investors. Third, current Western strategies are blind to both those vulnerabilities, but especially the mission-critical need to reverse Ukraine's population decline. So far, other than considerations for rebuilding infrastructure and demining, Western planning for Ukraine's recovery has been negligently deferred until after the war. Ukraine and its supporters should take the following steps to strengthen the country's postwar economic outlook.

In short, Ukraine is in a highly stressed position, but there is some bright economic news. The challenge facing its international supporters is to build on those positives to sustain long-run economic growth.

- European Union (EU) nations should ensure that workers returning to Ukraine retain pension entitlements earned elsewhere and gain credit toward residency rights in supporting EU countries based on work in Ukraine.
- Ukraine, the EU, and other supporting nations should provide transitional housing, health care, and education for the families of returning workers and offer returning refugees short-term financial support to ease reintegration.
- Ukraine's supporters should expand the underwriting of private investments while Ukraine should strengthen anti-corruption measures by funding

independent watchdog organizations and increasing defined public financial transparency mechanisms.

- The EU and the United States should formalize support for a currency board backed by international reserves to stabilize its currency and build investor confidence.
- Ukraine should reopen a commercial airport, such as in Lviv, to facilitate business travel and investment inflows.

Implementing those policies would reduce Ukraine's dependence on aid, enhance regional stability, and create a stronger, self-sufficient economy and defense capability. Failing to make those or similar changes would swiftly risk entrenching Ukraine's economic decline and undermining its postwar recovery.

INTRODUCTION

The Donald Trump administration has stated that it plans to quickly negotiate an end to the war in Ukraine. While the feasibility of this goal is still unclear, Western policymakers should accelerate their planning and ability to execute a recovery strategy when hostilities sufficiently decline.

A stable, growing, and self-reliant Ukraine would be a significant strategic win for the United States. Incorporating Ukraine's front-line experience in modern warfare tactics and technologies into the Western alliance, as well as its defense and cyber industries, would directly deter Russian aggression and give pause to expansionist regimes globally. Furthermore, the cost of recovering Ukraine is a small fraction of the broad fiscal liabilities the United States and the NATO alliance more broadly will face if Ukraine fails to rebuild sufficiently for long-term security. Therefore, designing a recovery strategy to achieve this strategic win—a thriving Ukraine—should be a high priority. This strategy needs to account for Ukraine's needs, the timelines those needs must be met by to avoid a cascading failure, and the changing political climates those policies need to withstand in the West.

Ukraine's economic recovery is far from straightforward. Policymakers will have to grapple with specific questions—such as whether a particular road should be rebuilt while there is still fighting or after a peace agreement—and broader,

structural decisions—such as which industries should be Ukraine’s new economic drivers. All are important. Within this spectrum, however, one question stands out as a true lynchpin: how to restore Ukraine’s decimated labor force. If Ukraine does not increase its labor force within a few years, nearly every other economic effort will be rendered moot. This critical concern has been virtually unacknowledged by Ukraine’s allies. This lack of attention needs to be corrected. A multinational population return plan should be developed now to be implemented as soon as conditions allow, so that Ukraine does not miss its vanishingly small window to stabilize and grow.

The United States is not adequately preparing for Ukraine’s economic recovery. The U.S. security apparatus argues that any economic recovery needs basic security guarantees as a precondition. Therefore, they argue, as long as hostilities are ongoing, the United States’ efforts should focus on security. Meanwhile, although the Treasury Department has the analytical ability and international economics expertise, it is bogged down in making sure Ukraine’s balance of payments regularly clears (i.e., the Treasury Department is coordinating financial aid, exchange rate management, debt restructuring, export financing, and the enforcement of Russian sanctions to guarantee Ukraine’s government can cover essential expenses without resorting to hyper-inflating money printing). Both efforts are critical, but when the defense half of Washington is focused on immediate battlefield needs and the economic half is stuck in short-term economic firefighting, no one is left to plan a long-term recovery strategy.

The Western alliance cannot move Ukraine away from Russia’s border. So, Ukraine’s best chance for long-term security is to grow its economy at a rate that outpaces Russia’s, especially given how much Ukraine lags behind Russia in per capita income. This approach would allow Ukraine to maximize its ability to withstand a future invasion with its returned population and accelerated productive capacity. Rapid growth will not happen passively, however: a strategy is needed to achieve it. While Ukraine itself has made major structural reforms and slowly developed a recovery strategy, its international supporters have done little.

Western policymakers are making three mistakes that, unless corrected, will doom Ukraine's chance of long-term growth and a more stable security environment. First, they assume that a large capital transfer on its own will be sufficient, without understanding Ukraine's needs. Second, they are modeling Ukraine's labor and capital return levels as exogenous, or predetermined, rather than objectives that can be achieved through planning. Third, they are content to wait for peace before developing a recovery strategy.

The U.S. government has left it up to the World Bank and the International Monetary Fund (IMF) to model Ukraine's wartime economy, showing how much output has fallen and how much capital and total factor productivity need to increase to recover to prewar trends. The World Bank estimates that the cost of damage and reconstruction in Ukraine is \$486 billion over 10 years—almost 2.5 times Ukraine's pre-invasion gross domestic product (GDP). That calculation is the product of careful work, but the United States and other supporters have taken that number to mean far more than it does. This estimate includes the replacement costs for physical damage and lost output due to the war, as well as factoring in a green transition, and does not reflect the changes and new inputs Ukraine needs to reverse its economic future. Worst of all, the high sticker price allows policymakers to incorrectly assume that simply achieving that level of capital will recover Ukraine's economy. In reality, Ukraine needs precise inputs and conditions in place for its economy to take off. Without them, simply wiring a large check to the central bank is dangerous and even counterproductive.

The U.S. government's current economic strategy is implicitly taking the basic inputs of Ukraine's postwar economy (labor and capital) as exogenous parameters when, in reality, they need to be strategically developed and achieved. The U.S. Treasury Department uses the IMF's macroeconomic model of Ukraine. The IMF model is a solid contribution and shows the potential growth outcomes Ukraine could achieve if different population return and private capital flows were to happen. But the model takes these as exogenously determined, static parameters (high, medium, or low values). While a model can do that, governments planning Ukraine's

recovery cannot. Ukraine needs to achieve a high population return rate, and to a lesser extent high private capital investment. Any Ukrainian economic recovery strategy needs to specify how it will achieve the highest possible return rates for both population and private capital.

The window for Ukraine to achieve such an economic turnaround is small. Observations of post-conflict population loss in the Balkans indicate that Ukraine will only have a few years after the war to grow its labor force, secure private investment, and recover its economy before the situation deteriorates for the foreseeable future. Worse yet, Ukraine's population has been in long-run decline since the fall of the Iron Curtain, which has played a role in stagnating its economy ever since. (See figures 1 and 2.) Waiting until hostilities end and then hoping for Ukraine's economy to miraculously grow without the necessary inputs in place is not a viable plan. The United States and EU need to have a strategy prepared ahead of implementation.

There is a silver lining. Refugee repatriation is an area where good policy is also good politics. The United States and some parts of the European Union have the political will to encourage refugee return. Policies encouraging repatriation will help make Ukraine economically self-sufficient and keep upfront costs low for supporting nations. Ultimately, addressing Ukraine's population and labor force are necessary to turn Ukraine into a net-contributing member to the Western alliance, a desire of the Trump administration.

The economic problems facing Ukraine during the war and after the cessation of hostilities are manifold. Any recovery strategy needs to create incentives to restore Ukraine's labor force. Those incentives cannot be developed by the Ukrainian government in isolation. Rather, an effective program will require a series of parallel steps by Ukraine's international partners. If Ukraine is to maximize its chances of economic recovery and long-term security, time is of the essence.

Figure 1: Ukraine's Population Has Declined

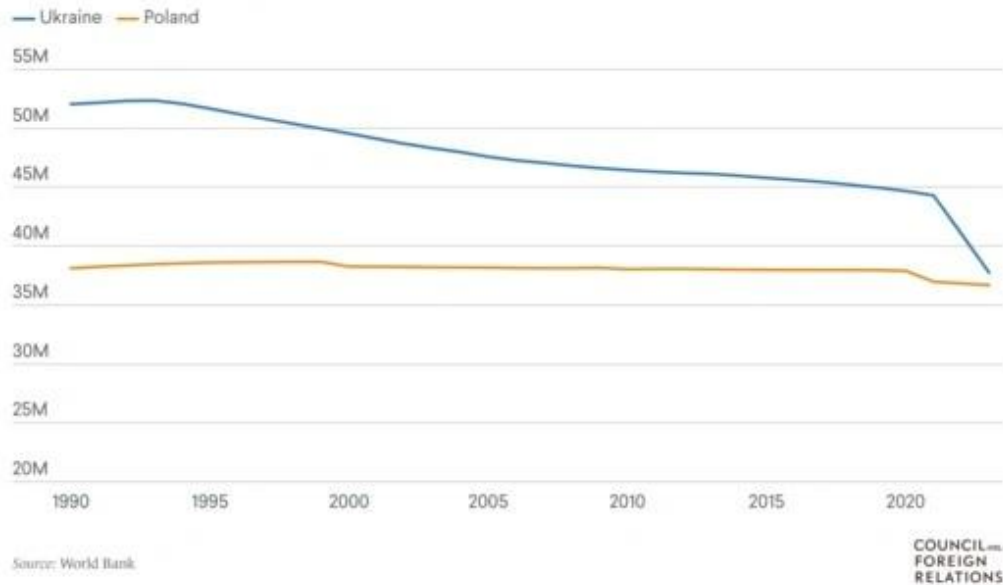
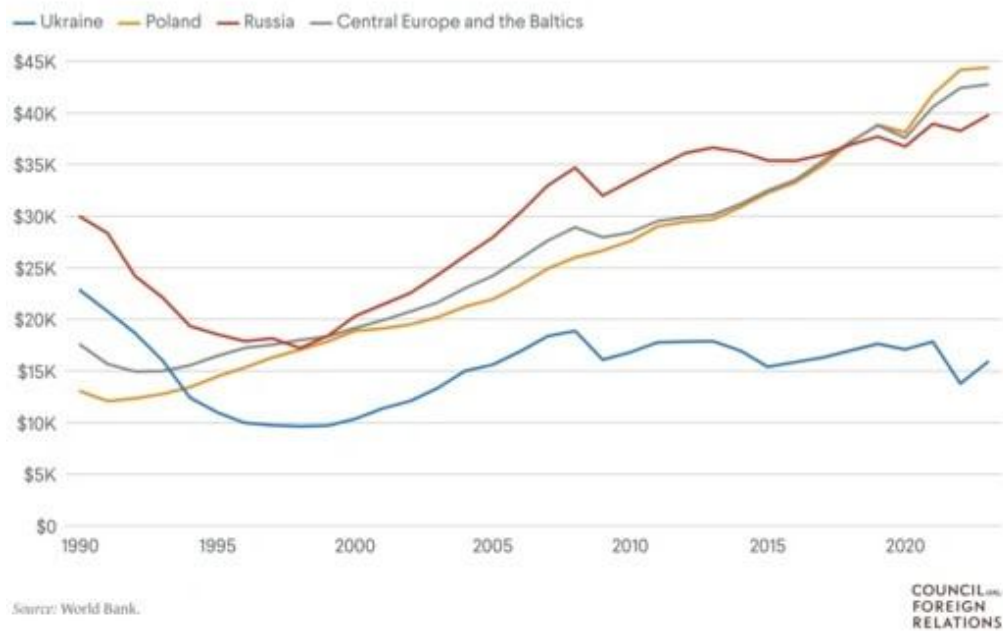

Figure 2: Ukraine's Economy Has Lagged Behind Its Neighbors'

GDP per capita (constant 2021 international dollars)

THE CHALLENGES FACING UKRAINE

Ukraine was a sick man of the former Soviet states well before the invasion. Prior to February 2022, Ukraine had low levels of both domestic and foreign direct investment (FDI) relative to economically comparable countries such as Poland and Turkey.¹

A litany of problems, including corruption, state interference, insecure property rights, distance from markets, infrastructure gaps, deterred those with limited appetite for risk. So did the country's proximity to Russia. (To paraphrase the nineteenth-century Mexican dictator Porfirio Diaz, "Poor Ukraine—so far from God, so close to Russia.") Russia's seizure of heavy industrial areas in or near the Donbas has been a further, crippling blow.

For the past fifteen years, Ukraine has had poor-to-disastrous economic growth, overall investment, and FDI rates. It is difficult to imagine a sustained economic recovery without increases in both domestic investment and foreign capital inflows.

After a crippling decline in real GDP per capita of more than 50 percent between 1990 and 1998, significant recovery followed until the 2008 global financial crisis, after which stagnation ensued. Despite considerable success in exports, Ukraine has yet to return to Soviet-level real per capita incomes. In contrast, while Poland, Kazakhstan, and Belarus were all poorer than Ukraine in 1990, by 2023, Poland was a high-income economy, Kazakhstan nearly so, and Belarus an upper-middle income economy.

Ukraine's FDI-to-GDP ratio from 1995 to 2022 has underperformed peers: its 2.96 percent average over the twenty-eight-year period trails the ratios for Hungary (13.9 percent), Georgia (8.1 percent), Kazakhstan (6.7 percent), Moldova (4.7 percent), Armenia (4.6 percent), Poland (3.5 percent), and Slovakia (3.5 percent), exceeding only inward-looking Belarus (2.2 percent) and Uzbekistan (1.6 percent). Domestic investment rates are also low, held back by a stunted banking system and nearly nonexistent stock market.

Ukraine's policy responses since early 2022 have moved in the right direction, but war-related destruction and uncertainty will deter prospective investors for years to come. Corruption has been reduced markedly despite the war (which itself offers an invitation to theft), and public policies have become more investor friendly. However, Ukrainian government efforts alone will not suffice to attract international

investment. Supporter nations will have to boost Ukraine's economic recovery by encouraging private investment.

Ukraine's capital needs are better understood than its labor shortage, which is the more significant threat to its economic recovery. Refugee repatriation is particularly important given Ukraine's prewar population trends. Even before the 2022 invasion, Ukraine suffered from higher mortality and lower birth rates than its neighbors, with the birth rate below replacement levels. Some of those trends are structural in the near term: given the 1990s post-Soviet collapse in fertility, new generations entering the labor force in recent years have been unusually small, which in turn impacts new births, perpetuating the cycle. In essence, Ukraine is experiencing a demographic echo effect that was evident even before the invasion. Recent forecasts indicate a further decline in population to as little as thirty million by 2035, leading to panicked media stories about catastrophic labor force levels.

Compounding the demographic crunch, the UN High Commissioner for Refugees estimates that there were 6.48 million external refugees from Ukraine as of mid-May 2024, and the UN's International Organization for Migration estimates 3.31 million internally displaced persons in Ukraine as of June 2024. The Russian invasions of 2014 and, especially, 2022 substantially disrupted the remaining labor force and employment.

There is empirical evidence that returning refugees will be essential to Ukraine's economic recovery. Estimates of the impact of refugees returning to the former Yugoslavia from Germany after the civil wars in the 1990s indicate a large positive effect on exports at the sectoral level and in the growth rate of those exports. In addition to increasing labor supply, returning refugees also transfer "knowledge, technologies, and best practices."

While studies of recovery in post-war Bosnia and Herzegovina indicate that most people do return, population and labor force remain a problem nearly three decades later. Young, educated Bosnians are far more likely to emigrate even today than other Bosnians, leading to an ongoing skill deficit.⁵ Emigration rates from Bosnia have actually increased since 2010, and by 2017, the Bosnian diaspora equaled

44.5 percent of the domestic population. A 2019 survey indicated that 35 percent of Bosnian residents had aspirations for permanent emigration. The lesson for Ukraine is that only a short window exists to bring about an economic recovery before post-war population loss sets into a vicious cycle.

Moreover, permanent population flight following a war or disaster can have compounding effects, depressing future investment demand as well as curtailing the effective use of aid earmarked for recovery. The experience of Puerto Rico following Hurricane Maria in 2017 is instructive: population loss prevented the local economy from absorbing capital transfers, thereby stunting recovery efforts. And as Jocelyn West from the University of Colorado has found, Puerto Rico's permanent population loss was greatest in the most socially vulnerable population tracts.

By 2023, Ukraine's population had already declined by 20 percent since independence from the Soviet Union, to a level just under thirty-eight million; further declines are on the horizon even if the war were to end today.⁷ Failing to reverse this demographic trend could render all other economic recovery efforts moot, as Ukraine would not have enough economic activity left to absorb capital transfers.

UKRAINE'S WARTIME ECONOMY

Despite the crushing effect of the war, Ukraine's labor market in much of the country is surprisingly vibrant. Wages are stable or rising, and labor demand in much of the country is rising. Ukraine has moved from being a diversified emerging-market economy with strong transportation and agriculture bases to a wartime economy producing for its immediate, rather than long-term, needs. The change in demand structure is even more drastic for cities near the front line. However, wages in major refugee destination countries are far higher than in Ukraine, discouraging population return.

Natalia Zaika and Volodymyr Vakhitov at the American University Kyiv surveyed Ukrainians living in Poland (mainly refugees) and found that only about half of those who were refugees (and one-third of prewar migrants) intend to return to Ukraine. Reluctance to return is especially great among younger refugees. Moreover, some 74 percent of refugee respondents were women, reflecting both the

inevitable gender imbalance in a setting where men are prohibited from leaving the country and the likelihood that more skilled male workers have settled further abroad.